

Закон о заштитнику/ци људских права и слобода Црне Горе

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. [42/2011](#) и [32/2014](#).

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим законом уређују се надлежност, овлашћења, начин рада и поступање Заштитника/це људских права и слобода Црне Горе (у даљем тексту: Заштитник/ца) у заштити људских права и слобода зајамчених Уставом, законом, потврђеним међународним уговорима о људским правима и општеприхваћеним правилима међународног права, као и друга питања од значаја за рад Заштитника/це.

Члан 2

Заштитник/ца самостално и независно, на начелима правде и правичности, предузима мјере за заштиту људских права и слобода, кад су повријеђена актом, радњом или непоступањем државних органа, органа државне управе, органа локалне самоуправе и локалне управе, јавних служби и других носилаца јавних овлашћења (у даљем тексту: органи), као и мјере за спрјечавање мучења и других облика нечовјечног или понижавајућег поступања и кажњавања и мјере за заштиту од дискриминације.

Заштитник/ца нема овлашћење у односу на рад судова, осим у случајевима утврђеним овим законом.

Члан 3

Заштитнику/ци се може обратити свако ко сматра да су актом, радњом или непоступањем органа повријеђена његова/њена права или слободе.

Заштитник/ца поступа и по сопственој иницијативи.

Поступак пред Заштитником/цом је бесплатан.

Члан 4

Рад Заштитника/це је јаван, ако законом није друкчије одређено.

Јавност рада Заштитника/це обезбјеђује се подношењем и објављивањем годишњег и посебног извјештаја и на други начин, у складу са законом.

Члан 5

Сједиште Заштитника/це је у Подгорици.

Заштитник може организовати дане Заштитника/це ван свог сједишта.

Члан 6

Средства неопходна за дјелотворно и ефикасно остваривање функције Заштитника/це обезбјеђују се у буџету Црне Горе.

II. ИМЕНОВАЊЕ И ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ

Члан 7

Заштитник се именује у складу са Уставом.

Заштитник се именује у складу са Уставом.

У поступку утврђивања предлога кандидата за Заштитника/цу, Предсједник/ца Црне Горе обавља консултације са научним и стручним институцијама и невладиним организацијама чија је основна дјелатност заштита људских права и слобода.

Поступак за именовање Заштитника/це отпочеће најкасније 60 дана прије истека мандата Заштитника/це.

+ **Види:**
[чл. 1. Закона - 32/2014-7.](#)

Члан 8

За Заштитника/цу може се именовати лице које је црногорски/а држављанин/ка, има високу школску спрему и најмање 15 година радног искуства, са високим личним и професионалним ауторитетом.

Заштитник/ца унутрашњим распоредом послова обезбјеђује специјализованост, а нарочито за заштиту права лица лишених слобода у циљу спрјечавања мучења и других облика начовјечног или понижавајућег поступања и кажњавања, заштиту од дискриминације, заштиту мањинских права, заштиту права из области рада и запошљавања, заштиту права дјетета, заштиту права лица са инвалидитетом и родну равноправност.

За замјеника/цу може се именовати лице које је црногорски/а држављанин/ка, има високу школску спрему и најмање 10 година радног искуства, са високим личним и професионалним ауторитетом.

За Заштитника/цу може се именовати лице које је црногорски/а држављанин/ка, има најмање VII1 ниво квалификације образовања и најмање 15 година радног искуства од чега најмање седам година искуства у области људских права и слобода, да није осуђиван/а за кривично дјело које га/је чини недостојним/ом за обављање функције и против кога/је се не води кривични поступак за кривично дјело за које се гоњење предузима по службеној дужности, као и које/а има високи лични и професионални ауторитет.

За замјеника/цу Заштитника/це може се именовати лице које је црногорски/а држављанин/ка, има најмање VIII1 ниво квалификације образовања и најмање 10 година радног искуства од чега најмање пет година искуства у области људских права и слобода, да није осуђиван/а за кривично дјело које га/је чини недостојним/ом за обављање функције и против кога/је се не води кривични поступак за кривично дјело за које се гоњење предузима по службеној дужности, као и које/а има високи лични и професионални ауторитет.

+

[чл. 2. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 9

Заштитник/ца има једног или више замјеника/це.

Замјеник/ца обавља послове из надлежности Заштитника/це.

Један од замјеника/ца бави се заштитом од дискриминације.

Одлуку о броју замјеника/ца Заштитника/це доноси Скупштина Црне Горе (у даљем тексту: Скупштина).

Заштитник/ца има једног или више замјеника/ца.

Замјеник/ца обавља послове из надлежности Заштитника/це у складу са унутрашњим распоредом послова којим се обезбјеђује специјализованост, а нарочито за заштиту права лица лишених слобода у циљу превенције мучења и других облика суровог, нечовјечног или понижавајућег поступања и кажњавања, заштиту права припадника/ца мањинских народа и других мањинских националних заједница, заштиту и промоцију права дјетета, заштиту права лица са инвалидитетом, родну равноправност и заштиту од дискриминације.

Замјеник/ца за свој рад одговара Заштитнику/ци и Скупштини Црне Горе (у даљем тексту: Скупштина).

Одлуку о броју замјеника/ца Заштитника/це доноси Скупштина на предлог Заштитника/це.

+

[чл. 3. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 10

Замјеника/цу Заштитника/це (у даљем тексту: замјеник/ца) именује Скупштина, на предлог Заштитника/це.

Замјеник/ца се именује на вријеме од шест година и може бити поново именован/а.

Члан 11

Заштитник/ца и замјеник/ца прије ступања на функцију полажу заклетву која гласи:
"Заклињем се да ћу штитити људска права и слободе, у складу са Уставом и законом и да ћу се придржавати начела правде и правичности."

Заштитник/ца и замјеник/ца Заштитника/це прије ступања на функцију полажу заклетву која гласи:

"Заклињем се да ћу штитити људска права и слободе, у складу са Уставом и законом, као и потврђеним међународним уговорима у области људских права и да ћу се придржавати начела правде и правичности."

Заштитник/ца полаже заклетву пред Скупштином, а замјеник/ца Заштитника/це пред предсједником Скупштине.

+

[чл. 4. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 12

Заштитник/ца не може бити позван/а на одговорност за мишљење или препоруку
коју је дао/ла у вршењу своје функције.

Заштитник/ца, замјеник/ца Заштитника/це, главни/а савјетник/ца Заштитника/це и савјетник/ца Заштитника/це не може бити позван/а на одговорност за мишљење и препоруку које је дао у вршењу функције, односно за поступање у складу са надлежностима и овлашћењима прописаним овим законом током мандата, односно током трајања радног односа.

+

[чл. 5. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 13

Заштитник/ца, односно замјеник/ца не може вршити другу јавну функцију, нити професионално обављати другу дјелатност.

Заштитник/ца, односно замјеник/ца не може бити члан/ица политичке организације, нити учествовати у политичким активностима.

Ограничење из става 1 овог члана не односи се на научну, образовну и умјетничку дјелатност, као ни на активности заштићене ауторским правима.

Члан 14

Заштитника/цу у случају одсутности или спријечености да обавља функцију замјењује замјеник/ца кога он/она одреди.

У случају престанка функције Заштитника/це његове/њене послове обавља замјеник/ца који/а најдуже обавља ту функцију.

Члан 15

Заштитнику/ци, односно замјенику/ци престаје функција прије истека времена на које је именован/а:

- 1) подношењем оставке;
- 2) губитком држављанства;
- 3) испуњењем услова за старосну пензију;
- 4) разрјешењем.

Заштитник/ца, односно замјеник/ца разрјешава се функције, ако:

- 1) буде осуђен/а на безусловну казну затвора или за дјело које га/је чини недостојним/ом за вршење функције;
- 2) је правоснажном одлуком лишен/а пословне способности;
- 3) постане члан/ица политичке организације;
- 4) врши другу јавну функцију или професионално обавља другу дјелатност.

О разлозима за престанак функције, односно разрјешење Скупштину обавјештава Заштитник/ца, замјеник/ца или надлежно радно тијело Скупштине.

Члан 16

Заштитник/ца и замјеник/ца имају легитимацију.

Образац и садржину легитимације утврђује Заштитник/ца.

Заштитник/ца и замјеник/ца имају легитимацију.

Образац и садржину легитимације из става 1 овог члана утврђује орган државне управе надлежан за људска и мањинска права.

+ **Види:**
[чл. 6. Закона - 32/2014-7.](#)

III. НАДЛЕЖНОСТ И ОВЛАШЋЕЊА

Члан 17

Заштитник/ца је овлашћен/а да поступа по притужбама које се односе на рад судова у случају одуговлачења поступка, злоупотребе процесних овлашћења или неизвршавања судских одлука.

Члан 18

Заштитник/ца може дати иницијативу за доношење закона, других прописа и општих аката ради усаглашавања са међународно признатим стандардима у области људских права и слобода.

Орган којем је поднијета иницијатива из става 1 овог члана дужан је да се о тој иницијативи изјасни.

Уколико сматра да је то потребно ради заштите и унапрјеђења људских права и слобода, Заштитник/ца даје мишљење на предлог закона, другог прописа или општег акта.

Члан 19

Заштитник/ца може да покрене поступак пред Уставним судом Црне Горе за оцјену сагласности закона са Уставом и потврђеним и објављеним међународним уговорима, односно сагласности других прописа и општих аката са Уставом и законом.

Члан 20

Заштитник/ца у вршењу своје функције дјелује на начин што: указује, упозорава, критикује, предлаже или препоручује.

На захтјев органа, Заштитник/ца може дати мишљење о заштити и унапрјеђењу људских права и слобода.

Члан 21

Заштитник/ца се бави и општим питањима од значаја за заштиту и унапрјеђење људских права и слобода и сарађује са организацијама и институцијама које се баве људским правима и слободама.

Члан 22

Заштитник/ца није овлашћен/а да мијења, укида или поништава акте органа.

Заштитник/ца не може да заступа странке у поступку, нити да у њихово име улаже правна средства, осим у случају из члана 27 став 2 овог закона.

Члан 23

Предсједник/ца Црне Горе, предсједник/ца Скупштине, предсједник/ца и   чланови/ице Владе Црне Горе (у даљем тексту: Влада), предсједник/ца општине, градоначелник/ца Главног града и градоначелник/ца Пријестонице примиће Заштитника/цу на његов/њен захтјев, без одлагања.

Предсједник/ца Црне Горе, предсједник/ца Скупштине Црне Горе, предсједник/ца и чланови/ице Владе Црне Горе (у даљем тексту: Влада), предсједник/ца општине, градоначелник/ца Главног града, градоначелник/ца Пријестонице и друге старјешине органа примиће Заштитника/цу на његов/њен захтјев, без одлагања.

+ **Види:**
[чл. 7. Закона - 32/2014-7.](#)

IV. ПОСЕБНА ОВЛАШЋЕЊА

Члан 24

Заштитник/ца, замјеник/ца, као и службеник/ца кога/коју Заштитник/ца овласти,   има право да:

- без најаве, изврши преглед просторија у органима, организацијама, установама и другим мјестима гдје се налази или се може налазити лице лишено слободе;
- без претходне најаве и одобрења, посјети лице лишено слободе и провјери поштовање његових права;
- без присуства службеног или другог лица, лично или преко преводиоца, разговара са лицем лишеним слободе, као и са другим лицем за које сматра да може да пружи потребне информације.

Заштитник/ца, замјеник/ца, као и главни/а савјетник/ца Заштитника/це и савјетник/ца Заштитника/це кога/коју Заштитник/ца овласти, има право да:

- без најаве, изврши преглед просторија у органима, организацијама, установама и другим мјестима гдје се налази или се може налазити лице лишено слободе;
- без претходне најаве и одобрења, посјети лице лишено слободе и провјери поштовање његових права;
- без присуства службеног или другог лица, лично или преко преводиоца, разговара са лицем лишеним слободе, као и са другим лицем за које сматра да може да пружи потребне информације.

+

Види:

[чл. 8. Закона - 32/2014-7.](#)

Члан 25

Заштитник/ца је национални механизам за заштиту лица лишених слободе од   мучења и других облика суровог, нечовјечног или понижавајућег поступања или кажњавања.

Заштитник/ца предузима мјере за спрјечавање мучења и других облика нечовјечног или понижавајућег поступања и кажњавања у складу са Опционим протоколом уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака.

Ради сагледавања стања у органима, организацијама и установама у којима се налазе лица лишена слободе или лица којима је ограничено кретање и давања стручног мишљења, Заштитник/ца образује савјетодавно тијело састављено од стручњака из одговарајућих области.

Актом о образовању савјетодавног тијела из става 3 овог члана одређују се његови задаци и овлашћења.

Старјешина/ка, односно лице које руководи органом, организацијом или установом из става 3 овог члана дужан/на је да члановима савјетодавног тијела омогући несметан приступ просторијама у којима се налазе лица лишена слободе или лица којима је ограничено кретање, разговор са тим лицима, као и да им стави на располагање потребну документацију.

Орган, организација или установа из става 3 овог члана, дужна је да, без одлагања, односно у остављеном року, спроведе препоруке Заштитника/це за спрјечавање мучења и других облика нечовјечног или понижавајућег поступања и кажњавања.

Заштитник/ца врши послове националног превентивног механизма за заштиту лица лишених слободе од мучења и других облика суровог, нечовјечног или понижавајућег поступања или кажњавања (у даљем тексту: послови превенције тортуре), у складу са овим законом и Опционим протоколом уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака.

Ради вршења одређених послова превенције тортуре за које су неопходна посебна специјалистичка знања Заштитник/ца образује радно тијело од стручњака из одговарајућих области.

Актом о образовању радног тијела из става 2 овог члана утврђују се задаци и начин рада тијела.

+

Види:

[чл. 9. Закона - 32/2014-7.](#)

Члан 25а

Чланове радног тијела из члана 25 став 2 овог закона бира Заштитник/ца на основу јавног позива.

Број, састав, критеријуми и начин избора чланова радног тијела из става 1 овог члана, утврђују се Правилима о раду Заштитника/це.

+
[чл. 10. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 25б

Послови превенције тортуре су:

- обилазак органа, установа или организација у којима се налазе или би се могла налазити лица лишена слободе или лица којима је ограничено кретање, ради повећања степена њихове заштите од мучења и других облика суровог, нечовјечног или понижавајућег поступања или кажњавања;

- давање препорука надлежним органима, установама и организацијама ради побољшања поступања према лицима лишеним слободе и услова у којима се налазе, односно спрјечавања мучења и других облика суровог, нечовјечног или понижавајућег поступања или кажњавања;

- давање мишљења на приједлоге закона и друге прописе ради заштите и унапређења људских права и слобода лица лишених слободе и лица којима је ограничено кретање;

- сарадња са Поткомитетом Уједињених нација за превенцију тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака (у даљем тексту: Поткомитет за превенцију тортуре).

Лицима лишеним слободе у смислу овог закона сматрају се лица којима је одређено било какво задржавање, притварање, затварање или смјештај под надзором органа и која то мјесто не смију напустити по својој вољи.

+
[чл. 10. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 25ц

У вршењу послова превенције тортуре, Заштитник/ца, замјеник/ца Заштитника/це, као и главни/а савјетник/ца Заштитника/це, савјетник/ца Заштитника/це и члан/ица радног тијела из члана 25 став 2 овог закона кога/коју Заштитник/ца овласти имају право:

- да без претходне најаве обилазе органе, установе и организације и прегледају просторије у којима се налазе или би се могла налазити лица лишена слободе;

- на приступ подацима о: органима, установама и организацијама у којима се налазе лица лишена слободе; броју лица лишених слободе у органу, установи или организацији коју обилазе и о поступању са лицима лишеним слободе;

- да без присуства службеног лица разговарају са лицима лишеним слободе и другим лицима која могу да дају одговарајуће информације у вези са сумњом да се крше људска права у органу, установи илл организацији коју обилазе.

Старјешина/ка, односно лице које руководи органом, установом и организацијом из става 1 овог члана дужни су да Заштитнику/ци и замјенику/ци Заштитника/це, као и савјетнику/ци Заштитника/це и члану/ици радног тијела из члана 25 став 2 овог закона, које овласти Заштитник/ца:

- омогуће несметан обилазак и преглед просторија у којима се налазе или би се могла налазити лица лишена слободе, као и разговор са лицима лишеним слободе и другим лицима која могу да дају одговарајуће информације у вези са сумњом да се крше људска права, без присуства службеног лица;

- ставе на располагање податке из става 1 алинеја 2 овог члана и омогуће непосредан увид у службене списе и документе који садрже те податке.

Нико не може бити санкционисан нити трпјети штетне посљедице због поступања у складу са ставом 2 овог члана.

+
[чл. 10. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 25д

Чланови радног тијела из члана 25 став 2 овог закона имају право на одговарајућу накнаду за извршени посао.

Рјешење о висини накнаде из става 1 овог члана доноси Заштитник/ца, у складу са прописом Владе.

+

[чл. 10. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 26

Заштитник/ца непосредно сарађује са Поткомитетом Уједињених нација за превенцију тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака.

Заштитник/ца непосредно сарађује са Поткомитетом за превенцију тортуре.

+

[чл. 11. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 27

Заштитник/ца је институционални механизам за заштиту од дискриминације.

Заштитник/ца, уз сагласност дискриминисаног лица, поступа и предузима мјере за заштиту од дискриминације, у складу са овим законом и посебним законом којим је уређена забрана дискриминације.

Кад оцијени да је неопходно, Заштитник/ца пред судом покреће поступак за заштиту од дискриминације или се у том поступку, као умјешач, придружује дискриминисаном лицу.

У поступању Заштитника/це у случајевима дискриминације од стране физичких или правних лица сходно се примјењују одредбе овог закона.

У поступању Заштитника/це у случајевима дискриминације од стране физичког или правног лица сходно се примјењују одредбе овог закона.

Заштитник/ца је институционални механизам за заштиту од дискриминације.

Заштитник/ца, уз сагласност дискриминисаног лица, поступа и предузима мјере за заштиту од дискриминације, у складу са овим законом и посебним законом којим је уређена забрана дискриминације.

У поступању Заштитника/це у случајевима дискриминације од стране физичких или правних лица сходно се примјењују одредбе овог закона.

У поступању Заштитника/це у случајевима дискриминације од стране физичког или правног лица сходно се примјењују одредбе овог закона.

+

[чл. 12. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

V. ПОСТУПАЊЕ

Члан 28

Поступак испитивања повреде људских права и слобода покреће се поводом притужбе или по сопственој иницијативи.

Заштитник/ца испитује повреде људских права и слобода по сопственој иницијативи кад сазна да су актом, радњом или непоступањем органа повријеђена људска права и слободе.

За поступање по сопственој иницијативи неопходна је сагласност оштећеног/не.

Члан 29

Поступак пред Заштитником/цом је повјерљив.

Лице које подноси притужбу или учествује у поступку не може због тога бити позвано на одговорност нити доведено у неповољнији положај.

Члан 30

Притужбу подноси свако ко сматра да су му повријеђена права и слободе.

Ако се ради о повреди права дјетета, притужбу може поднијети његов родитељ, односно старатељ/ка или законски/а заступник/ца.

Уколико је право дјетета повријеђено од стране лица из става 2 овог члана, притужбу може поднијети организација или орган који се бави заштитом права дјетета.

Притужба се може поднијети и преко посланика/це, као и организације која се бави заштитом људских права и слобода.

Притужба се може поднијети и усмено на записник.

Лице лишено слободе има право да понесе притужбу у запечаћеној коверти.

Овлашћено лице органа, организације и установе у којем борави лице лишено слободе дужно је да притужбу или друго писмено тог лица, неотворено и непочитано, одмах достави Заштитнику/ци.

Члан 31

Притужба садржи назив органа на чији се рад односи, опис повреде људских права и слобода, чињенице и доказе који поткрепљују притужбу, податке о томе која су правна средства искоришћена, лично име и адресу подносиоца/подносиоце притужбе и назнаку о томе да ли је подносилац/тељка сагласан/на да се његово/њено име открије у поступку.

Ако притужба не садржи све потребне податке или је неразумљива, Заштитник/ца може од подносиоца/тељке затражити да је у одређеном року допуни.

Члан 32

Притужба се подноси у року од шест мјесеци од дана сазнања за учињену повреду људских права и слобода, односно у року од једне године од дана учињене повреде.

Изузетно, Заштитник/ца може поступати и по истеку рока из става 1 овог члана, ако оцијени да значај случаја то захтијева.

Члан 33

Заштитник/ца може, у поступку испитивања притужбе, упутити подносиоца/подносиоце да искористи друга правна средства за отклањање повреде на коју указује, уколико сматра да се повреда може отклонити само тим средствима или би отклањање повреде било ефикасније.

Члан 34

Заштитник/ца неће поступити по притужби, ако:

- 1) није надлежан/на;
- 2) је притужба анонимна, осим ако сматра да има основа за поступање по сопственој иницијативи у складу са чланом 28 став 2 овог закона;
- 3) је поднијета по истеку прописаног рока;
- 4) не садржи потребне податке, а подносилац/тељка је у остављеном року не допуни;
- 5) подносилац/тељка притужбу повуче прије покретања поступка;
- 6) подносилац/тељка притужбе не поступи у складу са чланом 33 овог закона;
- 7) је притужба поновљена, а нијесу поднијети нови докази;
- 8) се ради о очигледној злоупотреби права подношења притужбе.

Заштитник/ца обавјештава подносиоца/тељку о разлозима за непоступање по притужби и указује на могућност за евентуално остваривање заштите његових/њених права пред другим органом.

Члан 35

О поднијетој притужби и њеној садржини Заштитник/ца обавјештава старјешину/ку,   односно лице које руководи органом на чији се акт, радњу или непоступање притужба односи, ради изјашњења и одређује му рок који не може бити краћи од осам дана.

Старјешина/ка, односно лице које руководи органом дужан/на је да се изјасни о наводима притужбе у року који му Заштитник/ца одреди.

Ако изјашњење не садржи све потребне податке и документа, Заштитник/ца може затражити допуну изјашњења.

О поднијетој притужби и њеној садржини Заштитник/ца обавјештава старјешину/ку, односно лице које руководи органом на чији се акт, радњу или непоступање притужба односи, ради изјашњења и одређује му рок за достављање изјашњења и потребне документације, који не може бити краћи од осам дана.

Старјешина/ка, односно лице које руководи органом дужан/на је да достави изјашњење и документацију из става 1 овог члана, у року који му Заштитник/ца одреди.

Ако изјашњење из става 2 овог члана не садржи све потребне податке или није достављена потребна документација, старјешина/ка, односно лице које руководи органом дужан/на је да на захтјев Заштитника/це достави допуну изјашњења и потребну документацију.

+

чл. 13. Закона - 32/2014-7.

Види:

Члан 36

Старјешина/ка, односно лице које руководи органом дужан/на је да Заштитнику/ци стави на располагање све податке из надлежности органа којим руководи, без обзира на степен тајности и да му/јој омогући слободан приступ свим просторијама, у складу са прописима којима се уређује тајност података и заштита личних података, као и руковање службеним списима и документима.

Старјешина/ка, односно лице које руководи органом дужан је да Заштитнику/ци на његов/њен захтјев:

- стави на располагање све податке из надлежности органа којим руководи, без обзира на степен тајности;
- омогући непосредан увид у службене списе, документа и податке, као и да му/јој достави копије тражених списа и докумената, без обзира на степен тајности;
- да му/јој омогући слободан приступ свим просторијама.

+

чл. 14. Закона - 32/2014-7.

Види:

Члан 37

Уколико старјешина/ка, односно лице које руководи органом не поступи по захтјеву у одређеном року, дужан/а је да, без одлагања, о разлозима обавијести Заштитника/цу.

Непоступање по захтјеву сматра се ометањем рада Заштитника/це, који о томе може упознати непосредно виши орган или Скупштину или обавијестити јавност.

Члан 38

Органи су дужни да са Заштитником/цом сарађују и пружају му/јој помоћ.

Члан 39

Заштитник/ца ће обуставити поступак, ако:

- 1) утврди да је након подношења притужбе покренут судски поступак;
- 2) подносилац/тељка притужбе не сарађује у поступку;
- 3) подносилац/тељка повуче притужбу;
- 4) орган у међувремену отклони учињену повреду;
- 5) подносилац/тељка притужбе умре, осим ако насљедници/це затраже да се поступак настави.

О обустави поступка Заштитник/це обавјештава подносиоца/тељку притужбе.

Члан 40

Ради испитивања повреде људских права и слобода Заштитник/ца може позвати свако лице у својству свједока/ињу или ангажовати стручњака/ињу из одговарајуће области.

Лица из става 1 овог члана дужна су да се одазову позиву и имају право на награду, односно накнаду трошкова у складу са прописима којима су уређене награде и накнаде трошкова у судским поступцима, а које се исплаћују из средстава Заштитника/це.

Члан 41

Након завршетка испитивања повреде људских права и слобода Заштитник/ца даје мишљење о томе да ли је, на који начин и у којој мјери дошло до повреде људских права и слобода.

Кад Заштитник/ца утврди да је дошло до повреде људских права и слобода, мишљење садржи и препоруку о томе шта треба предузети да би се повреда отклонила, као и рок за њено отклањање.

Члан 42

Старјешина/ка, односно лице које руководи органом на чији рад се препорука односи обавезан је да, у остављеном року, достави извјештај о предузетим радњама за извршење препоруке.

Уколико старјешина/ка, односно лице које руководи органом не поступи по препоруци у одређеном року, Заштитник/ца може упознати непосредно виши орган, поднијети посебан извјештај или обавијестити јавност.

Члан 43

О резултатима испитивања повреде људских права и слобода Заштитник/ца обавјештава подносиоца/тељку притужбе достављањем мишљења.

Члан 43а

О извршеном обиласку из члана 25б став 1 алинеја 1 овог закона сачињава се записник који потписују лица која су учествовала у обиласку и представник органа, установе или организације у којем/јој је обилазак извршен.

Заштитник/ца на основу записника из става 1 овог члана, сачињава извјештај о утврђеном стању, који доставља органу, установи или организацији у којем/јој је обилазак извршен.

Кад Заштитник/ца утврди да је дошло до мучења или другог облика суровог, нечовјечног или понижавајућег поступања или кажњавања, извјештај садржи и мишљење са препоруком/а или упозорењем/а органу, установи или организацији у којем/јој је повреда утврђена.

Извјештај са мишљењем и препоруком/ама или упозорењем/има из става 3 овог члана, Заштитник/ца доставља и органу или тијелу надлежном за надзор над органом, установом или организацијом у којем/јој је извршен обилазак.

Старјешина/ка органа, установе или организације којем/јој је упућена препорука или упозорење из става 4 овог члана, дужан/на је да у року одређеном актом Заштитника/це предузме мјере поводом упозорења или препоруке Заштитника/це и о предузетим мјерама, без одлагања, обавијести Заштитника/цу.

По добијању обавјештења из става 5 овог члана, Заштитник/ца мора извршити контролни преглед у органу, установи или организацији, у којем/јој је утврђен случај мучења или другог облика суровог, нечовјечног или понижавајућег поступања или кажњавања.

+

Види:

[чл. 15. Закона - 32/2014-7.](#)

Члан 44

Заштитник/ца може да поднесе иницијативу за покретање дисциплинског поступка, односно поступка за разрјешење лица чијим је радом или непоступањем учињена повреда људских права и слобода.

За прекршаје прописане овим законом и Законом о забрани дискриминације Заштитник/ца може поднијети захтјев за покретање прекршајног поступка.

Заштитник/ца може надлежном органу да поднесе иницијативу за покретање дисциплинског поступка, односно поступка за разрјешење лица чијим је радом или непоступањем учињена повреда људских права и слобода.

За прекршаје прописане овим законом и Законом о забрани дискриминације Заштитник/ца може поднијети захтјев за покретање прекршајног поступка.

+

Види:

[чл. 16. Закона - 32/2014-7.](#)

Члан 45

Заштитник/ца и замјеник, као и запослени код Заштитника/це, обавезни су да чувају тајне и личне податке до којих су дошли у раду, у складу са законом.

Обавеза из става 1 овог члана важи и после престанка функције, односно радног односа.

Заштитник/ца, замјеник/ца Заштитника, као и савјетник/ца Заштитника/це и члан/ица радног тијела из члана 25 став 2 овог закона дужни су да личне податке до којих су дошли у раду чувају, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Обавеза из става 1 овог члана, важи и после престанка функције, радног односа или чланства

у

радном

тијелу.

+

Види:

[чл. 17. Закона - 32/2014-7.](#)

Члан 46

Ближи начин рада и поступања утврђује се Правилима о раду Заштитника/це које доноси Заштитник/ца.

Правила о раду Заштитника/це објављују се у "Службеном листу Црне Горе".

VI. ИЗВЈЕШТАЈ

Члан 47

Заштитник/ца подноси Скупштини годишњи извјештај о раду.

Годишњи извјештај о раду садржи нарочито: општи статистички приказ предмета по којима је поступао, статистички приказ по областима рада, оцјену о стању људских права и слобода у Црној Гори, препоруке и мјере које Заштитник/ца предлаже за унапређење људских права и отклањање уочених пропуста.

Посебан дио извјештаја којим Заштитник/ца обавјештава Скупштину о уоченим појавама дискриминације садржи: оцјену стања у области заштите од дискриминације, која подразумијева оцјену рада органа власти, пружалаца услуга и других лица, уочене пропусте и препоруке за њихово отклањање, анализу закона.

Годишњи извјештај о раду доставља се најкасније до 31. марта текуће за претходну годину.

На захтјев Скупштине, Влада је дужна да се изјасни о годишњем извјештају о раду Заштитника/це.

Годишњи извјештај о раду мора се учинити доступним јавности.

Члан 48

Заштитник/ца може да поднесе Скупштини посебан извјештај, ако оцијени да је то неопходно ради заштите људских права и слобода.

Посебан извјештај је доступан јавности.

VII. ЗАРАДЕ И ПРАВА

Члан 49

Заштитник/ца и замјеник/ца имају право на зараду и друга примања и остварују друга права по основу вршења функције, у складу са прописима којима су та права уређена за државне функционере/ке.

Фиксни дио зараде Заштитника/це утврђује се примјеном коефицијента 12,98.

Фиксни дио зараде замјеника/це утврђује се примјеном коефицијента 11,50.

Вриједност коефицијента утврђује надлежно радно тијело Скупштине.

Заштитник/ца и замјеник/ца имају право на додатак по основу вршења функције у висини 30% од фиксног дијела зараде.

Члан 50

Рјешење о заради, додатку на зараду, другим примањима и правима Заштитника/це и замјеника/це доноси надлежно радно тијело Скупштине.

VIII. СЛУЖБА ЗАШТИТНИКА/ЦЕ

СТРУЧНА СЛУЖБА

+ [чл. 18. Закона - 32/2014-7.](#)

Види:

Члан 51

За вршење стручних и административних послова Заштитник/ца образује Стручну службу.

Стручном службом руководи секретар/ка.

Секретара/ку поставља и разрјешава Заштитник/ца.

Секретар/ка има право на зараду утврђену за руководећа лица у министарству, у складу са прописима о зарадама државних службеника и намјештеника.

Акт о унутрашњој организацији и систематизацији Стручне службе доноси Заштитник/ца, уз претходно мишљење надлежног радног тијела Скупштине.

За вршење стручних и других послова Заштитник/ца образује Службу Заштитника/це (у даљем тексту: Служба).

Рад Службе организује и координира генерални/а секретар/ка.

Генерални/а секретар/ка стара се и одговоран/на је за спровођење аката Заштитника/це, припрема предлог раздјела буџета за рад Заштитника/це, стара се о стручном усавршавању, као и о организовању и остваривању сарадње Заштитника са органима и организацијама у земљи и иностранству и врши друге послове које му/јој Заштитник/ца повјери.

+

Види:

чл. 18. Закона - 32/2014-7.

Члан 51а

Генералног/у секретара/ку бира Заштитник/ца на период од пет година, на основу јавног конкурса.

Фиксни дио зараде генералног/не секретара/ке утврђује се примјеном коефицијента 10,39.

За свој рад генерални/а секретар/ка одговоран/а је Заштитнику/ци.

+

Види:

чл. 19. Закона - 32/2014-7.

Члан 51б

Стручне послове из надлежности Заштитника/це врше савјетници/це Заштитника/це.

Звања савјетника/ца Заштитника/це су: главни/а савјетник/ца Заштитника/це који се распоређује у платни разред три и савјетник/ца Заштитника/це који се распоређује у платни разред четири.

Главни савјетник/ца Заштитника/це може бити лице које, поред општих услова за рад у државним органима, има најмање VII1 ниво квалификације образовања и најмање 10 година радног искуства, од чега најмање три године искуства у области људских права и слобода.

Савјетник/ца Заштитника/це може бити лице које, поред општих услова за рад у државним органима, има најмање VII1 ниво квалификације образовања и најмање пет година радног искуства, од чега најмање једну годину искуства у области људских права и слобода.

Акт о унутрашњој организацији и систематизацији Службе доноси Заштитник/ца, уз претходно мишљење надлежног радног тијела Скупштине.

+

Види:

чл. 19. Закона - 32/2014-7.

Члан 51ц

О заснивању радног односа, правима, обавезама и одговорности запослених у Служби одлучује Заштитник/ца, у складу са законом којим се уређују права, обавезе и одговорности државних службеника и намјештеника, као и у складу са одобреним буџетским средствима.

Изузетно од става 1 овог члана приликом одлучивања о заснивању радног односа главног савјетника/це Заштитника/це и савјетника/це Заштитника/це, Заштитник/ца није дужан/на да прибави потврду о обезбијеђеним финансијским средствима од министра надлежног за послове буџета.

+

Види:

чл. 19. Закона - 32/2014-7.

Члан 51д

Ради вршења послова из чл. 24, 25ц, 27 и 36 овог закона Заштитник/ца издаје службену легитимацију савјетницима/ама Заштитника/це.

Образац и садржина службене легитимације из става 1 овог члана, утврђује се актом из члана 16 став 2 овог закона.

+

Види:

чл. 19. Закона - 32/2014-7.

Члан 52

На запослене у Стручној служби примјењују се прописи о државним службеницима
и намјештеницима.

На права, обавезе и одговорности запослених у Служби, која нијесу уређена овим законом примјењују се прописи о државним службеницима и намјештеницима.

+

Види:

[чл. 20. Закона - 32/2014-7.](#)

IX. ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 53

Финансијска средства за рад Заштитника/це обезбјеђују се у посебном раздјелу
буџета Црне Горе.

Захтјев за додјелу буџетских средстава Заштитнику/ци подноси радно тијело Скупштине надлежно за област људских права, на предлог Заштитника/це.

Заштитник/ца има право да учествује у раду надлежних радних тијела и сједнице Скупштине на којој се расправља о предлогу буџета.

Финансијска средства за рад Заштитника/це обезбјеђују се у посебном раздјелу буџета Црне Горе.

Захтјев за додјелу буџетских средстава Заштитнику/ци подноси радно тијело Скупштине надлежно за област људских права, на предлог Заштитника/це.

Заштитник/ца има право да учествује у раду надлежних радних тијела и сједнице Скупштине на којој се расправља о предлогу буџета.

О располагању финансијским средствима из става 1 овог члана Заштитник/ца одлучује самостално, према динамици утврђеној у складу са Законом о буџету.

+

Види:

[чл. 21. Закона - 32/2014-7.](#)

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54

Новчаном казном од 500 еура до 2000 еура казниће се за прекршај:

1) одговорно лице у органу које не поступи по захтјеву Заштитника/це у одређеном року (члан 35 став 2);

2) лице које се не одазове позиву Заштитника/це (члан 40 став 2).

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55

Поступци испитивања људских права и слобода започети до дана ступања на снагу овог закона наставиће се у складу са овим законом.

Члан 56

Правила о раду Заштитника/це и акт о унутрашњој организацији и систематизацији Стручне службе донијеће се у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 56а

Правила о раду Заштитника/це ускладиће се са овим законом у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Акти из члана 16 став 2 и члана 51б став 5 овог закона, донијеће се у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

+

Види:

[чл. 22. Закона - 32/2014-7.](#)

Члан 57

Заштитник/ца и замјеник/ца именован/а, односно изабран/а прије ступања на снагу овог закона наставиће да врши функцију до истека времена на коју је именован/а, односно изабран/а.

Члан 57а

Избор генералног/не секретара/ке извршиће се у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења одлуке о избору генералног/не секретара/ке послове генералног/не секретара/ке вршиће досадашњи секретар/ка.

+

Види:

чл. 23. Закона - 32/2014-7.

Члан 58

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Заштитнику људских права и слобода ("Службени лист РЦГ", бр. 41/03).

Члан 59

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".